

GÁBOR DÉNES-DÍJ 2015

BESZÁMOLÓ AZ ALAPÍTVÁNY KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A társadalmi fejlődés csak magas szinten képzett alkotó emberek közreműködésével biztosítható, ezért társadalmi érdek a kutató, fejlesztő, feltaláló, oktató szakemberek kiemelkedő teljesítményének elismerése és sikereik példaként állítása.

Az 1989-ben létrehozott Díj megalapítóinak szándéka a technológiai innováció, a műszaki/mérnöki kutatómunka, az ember által teremtett gépek és anyagi konstrukciók iránti társadalmi figyelem és elismerés felkeltése és megerősítése volt. A tudományos és szellemi teljesítményekre épülő világunkban meg kell erősíteni az anyaggal történő bánás, a technológiai képességek, a műszaki alkotások és alkotók iránti méltó társadalmi elismerést is.

A **Gábor Dénes-díj** és annak ma már negyed évszázadot meghaladó története alapvetően erről szól.

Az Alapítvány kuratóriuma arra törekszik, hogy a díjátadási ünnepség minden tekintetben méltó legyen ahhoz a teljesítményhez, melyet elismerni szándékozik. A díjátadási rendezvény helyszíne immár tizenegyedik alkalommal is a Parlament lehetett, mely kifejezi a kiemelkedő innovációs eredmények és ezen eredményeket létrehozó alkotók erkölcsi elismerésének országos jelentőségét.

Díjazottak

Felső sorban balról jobbra:

Charaf Hassan, Hangody László, Kazi Károly, Kistelegdi István, Lacza Zsombor, Merkely Béla, Mészáros Csaba

Középső sorban balról jobbra:

Mesterházy Ákos, Varjú György, Ginsztler János

Alsó sorban bal és jobb szélén:

Kiss László István, Várszegi Kristóf

Díjátadók az átadás sorrendjében:

Dr. **Kövér László**, az Országgyűlés elnöke, → Kiss László István

Lepsényi István államtitkár, (NGM) → Kistelegdi István

Dr. **Palkovics László** államtitkár, (EMMI) → Merkely Béla, Charaf Hassan

V. Németh Zolt államtitkár (FM) → Mesterházy Ákos

Dr. **Pálinkás József** elnök, (NKFIH) → Kazi Károly, Mészáros Csaba

Dr. **Lovász László** elnök (MTA) → Hangody László

Dr. **Bendzsel Miklós** elnök (SZTNH) → Lacza Zsombor, Ginsztler János

Vágújhelyi Ferenc elnök, (NHIT) → Varjú György

Dr. **Józsa János** rektor, (BME) → Várszegi Kristóf

Dr. **Gyulai József** kuratóriumi elnök, valamennyi díjnál

A Gábor Dénes nevével fémjelzett díjak

Az 1989-ben alapított Gábor Dénes-díj alapvető célja a névadó életpályájával szimbolizált innovatív magatartás elismerése. A Díjra a nyilvánosan meghirdetett felhívás alapján terjeszthették fel a méltónak ítélt alkotókat az innovációban szakmai kompetenciával rendelkező szakemberek.

Az 1000 potenciálisan érdekelt szervezet vagy szakember közvetlen megkeresése útján (nyomtatott felhívás postai terjesztése, direct mail), valamint a hagyományos és az elektronikus média segítségével népszerűsített Gábor Dénes-díj felterjesztési felhívás alapján lehetett előterjesztést tenni olyan alkotókra, akik

- **kiemelkedő tudományos, kutatási-fejlesztési tevékenységet folytatnak,**
- **jelentős, a gyakorlatban az elmúlt 5 évben bevezetett, konkrét tudományos és/vagy műszaki-szellemi alkotást hoztak létre,**
- **megvalósult tudományos, kutatási-fejlesztési, innovatív tevékenységükkel hozzá-járultak a környezeti értékek megőrzéséhez,**
- **személyes alkotó közreműködésükkel megalapozták és fenntartották intézményük innovációs készségét és képességét.**

A Kuratórium az elmúlt 5 évben folytatott, kiemelkedően eredményes innovatív teljesítmény elismeréseként **Gábor Dénes-díjat** adományozott a jelöltek közül kiválasztott, Magyarországon élő, magyar állampolgársággal, vagy határainkon túl élő, magyarul tudó alkotóknak.

A díjjal egy 125 mm átmérőjű, a kitüntetett nevét, a kitüntetés évszámát, a tudós hologram képét tartalmazó bronz plakett járt, amelyet díszoklevél és nettó 500 E Ft. összegű pénzdíj egészített ki.

A határainkon túl élő magyar alkotók elismerésére javaslatot tehettek a külhoni (Kárpát-medence és szórvány magyarság a világban) szakmai, valamint civil szervezetek is.

Az „Életmű” díjban és az „In Memoriam” Gábor Dénes elismerésben részesült szakemberek megkapták a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. dísztárgyát.

A döntést a **NOVOFER Alapítvány** kuratóriuma hozta, melynek elnöke prof. **Gyulai József** dr., fizika-matematika szakos tanár, az ELFT tiszteletbeli elnöke, akadémikus, és tagjai

Blaskó Gábor dr., vegyészmérnök, a Servier Kutatóintézet tudományos tanácsadója, akadémikus
Drozdy Győző dr., villamosmérnök, híradástechnikai szakmérnök, a Telenor Magyarország Zrt. vezérigazgatói tanácsadója;

Havass Miklós matematikus, a MTESz és a SzÁMALK korábbi elnöke;

Karsai Béla MBA Master Economist, a Karsai Holding Zrt. elnök-vezérigazgatója;

Pap László dr., villamosmérnök, a BME tanszékvezető egyetemi tanára, akadémikus.

A Kuratórium döntése alapján **Gábor Dénes-díj** „külhoni fokozat”-ban részesül

Dr. Kiss László István gépészmérnök, a Université du Québec a Chicoutimi egyetemi tanára, *a magyar tudomány és kultúra nemzetközi elismertetésében nyújtott kiemelkedő tevékenységéért, a komplex kutatási szemlélettel végzett, több kontinensen eredményesen alkalmazott multi-diszciplináris fejlesztési eredményeiért; az alumínium elektrolízis termikus és anyagtranszport folyamatainak kísérleti és elméleti kutatásában elért sikereiért, mellyel hozzájárult az alumínium elektrolizálási technológia energiafelhasználásának csökkentéséhez, ezen keresztül a széndioxid emisszió világviszonylatban is jelentős arányú mérsékléséhez, tovább öregbítve ezzel a magyar szaktudás nemzetközi hírnevét.*

A Kuratórium döntése alapján **Gábor Dénes-díjban** részesült:

Dr. Charaf Hassan villamosmérnök, mérnök-közgazdász, a BME VIK egyetemi docense, *a hazai infokommunikációs ipar igényei szerint a Műegyetemen általa létrehozott és irányított szoftverfejlesztő szakmai műhely eredményeiért, azok mintegy 100 termelő- és szolgáltató vállalatnál történt hasznosításáért, a modellvezérelt szoftverek, ezen belül a mobil alkalmazások fejlesztéséért és oktatásának bevezetéséért, az egyetemi hallgatók valós alkalmazási feladatok megoldására való ösztönzéséért és felkészítéséért, a szoftverfejlesztő szakma hazai fejlődésének tevékeny elősegítéséért, a hazai és nemzetközi tudományos- és szakmai szervezetekben betöltött szerepéért, az általa vezetett ipari és egyetemi K+F+I projektek jelentős gazdasági hatásáért.*

Dr. Hangody László orvos, ortopéd sebész és tarumatológus, a Semmelweis Egyetem egyetemi tanára, az MTA tagja, *a népbetegségnek tekinthető és az életminőséget drasztikusan rontó porckopással járó degeneratív ízületi elváltozások csökkentését, illetve gyógyítását szolgáló eljárások és eszközök fejlesztésében nyújtott alkotó tevékenységéért és azok rutinszerű alkalmazásáért a klinikai gyakorlatban; kiemelten az autolog osteochondralis moziklasztika kidolgozásáért és világszerte történt sikeres elterjesztéséért, a kétfázisú biodegradábilis implantátum fejlesztésében és műszerkészletének kidolgozásában való közreműködéséért és a nagyméretű, anyaghiányos felszínkárosodások gyors regenerálódásához szükséges legfrissebb osteochondralis allograftok klinikai bevezetésében végzett munkájáért.*

Dr. Kazi Károly villamosmérnök, a BHE Bonn Hungary Elektronikai Kft. ügyvezetője, *az immár magyar tulajdonú, elektronikai csúcstechnológiai cég létrehozásában, fejlesztésében és sikeres működtetésében végzett meghatározó szakmai-üzleti vezetői tevékenységéért, az elektronikai ipar legkorszerűbb alkalmazásait igénylő új technológiai egységek, a TETRA kommunikációs rendszer hálózati elemeinek, a TRACKMAN Golflabda-radar mikrohullámú egységének, az UAV (drón) rendszerek fejlesztésében és gyártásában való sikeres szakmai közreműködéséért, a hazai elektronikai ipar fejlesztésében végzett sokirányú szakmai- és társadalmi tevékenységéért.*

Dr. Kistelegdi István építészmérnök, a Pécsi Tudományegyetem Műszaki és Informatikai Kar egyetemi tanára, *úttörő jellegű, a tudományos - kutatói – oktatói – építészeti esztétikai értékrendet egyben tükröző új oktatási szemlélet kialakításáért, annak missziójáért és a hazai felsőoktatásban történt sikeres bevezetéséért; a nevéhez fűződő egyedi, holisztikus szemléletű energia design interdiszciplináris, szimulációkkal támogatott természettudományos-mérnöki épületmodellező és épülettervező módszer kifejlesztéséért, mellyel lehetővé válik az energiahatékony, null- és pluszenergia mérleggel rendelkező épületek, települések tervezése és ehhez tartozó intelligens építéstechnológiák fejlesztése és kivitelezése.*

Dr. Lacza Zsombor ortopéd-traumatológus szakorvos a Lacerta Technologies GmbH ügyvezetője és kutatási igazgatója, *a klinikai igényen alapuló orvostudományi fejlesztésért, az ötlettől a kutatáson-, gyártáson- és engedélyeztetésen át az eredmények, a termék és a technológia sikeres piaci bevezetését jelentő hagyományos innovációs lánc példa értékű felépítéséért; a BoneAlbumin technológia kifejlesztése és*

nemzetközi piacra való bevezetése során nyújtott alkotó közreműködéséért, mely eljárással sikerült az emberi szövetekhez teljes körűen alkalmazkodó, hosszú távon tökéletesen átépülő és az elvesztett csontmennyiség helyére új, az eredetivel funkcionálisan azonos szövetet létrehozni.

Dr. Merkely Béla Péter egyetemi tanár, egészségügyi menedzser, a Semmelweis Egyetem Klinikai Központjának elnöke, klinikai rektorhelyettes, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika igazgatója, belgyógyász, kardiológus és klinikai farmakológus szakorvos, *az eltérő szimptomákkal jelentkező szívelégtelenségek hatékony kezelését szolgáló eljárások kifejlesztésében végzett alkotó közreműködéséért, a mellkasi műtėti beavatkozás kiküszöbölését eredményező transzkatóteres aorta-billentyű beültetési eljárás bevezetéséért, az invazív eljárások hatékony hazai alkalmazását lehetővé tevő orvos-szakmai szervező tevékenységéért, a nagyszámú és jelentős hányadban sikeres szívátültetés szervezeti és orvos-biológiai háttérének megteremtéséért, mellyel Magyarország ezen a téren felzárkózott Európa élmezőnyébe, továbbá a szívelégtelenség kutatása számára páratlanul értékes, nagy esetszámú biológiai mintagyűjtemény létrehozásáért.*

Mészáros Csaba villamosmérnök, az evopro Holding Zrt. elnök-tulajdonosa, *a sikeres hazai kutató-fejlesztő és gyártó-termelő kapacitások kiépítésében végzett innovatív szervező- és szervezetfejlesztési tevékenységéért, a több országban is sikeres mérnök-vállalatcsoport létrehozásáért, a hazai erőforrásokra alapozott eredményes kutató-fejlesztői munkahely teremtési kezdeményezéseiért, kiemelten az elektromos közlekedést, a környezetvédelmet, a munkahelyteremtést egyaránt szolgáló elektromos hajtású, moduláris felépítésű, kompozit szerkezetű buszcsalád, valamint töltő infrastruktúra és a vasúti diagnosztikai rendszer fejlesztése és megvalósítása során tanúsított meghatározó személyes irányító munkájáért.*

A Kuratórium döntése alapján **Gábor Dénes Életmű Díj**ban részesül

Dr. Mesterházy Ákos agrármérnök, a Gabonakutató Közhasznú Kft. (Szeged) kutató-professzora és tudományos tanácsadója, *a hazai növénynevelés, ezen belül a rezisztencia nevelés valamint a mikotoxin kutatás során elért és nemzetközi szinten is elismert, több mint négy évtizeden átívelő munkásságáért, a növénykórtani és a növénygenetikai kutatási eredményei gyakorlatba való átültetéséért; a növényvédelem szempontjából kiemelkedően fontos permetezési technológiák kialakításáért, mellyel jelentősen csökkenthető a hazai és általában európa népessége élelmezése szempontjából meghatározó jelentőségű búza termés mikotoxin szennyezettsége.*

Dr. Varjú György villamosmérnök, a BME Villamos Energetika Tanszék professor emeritusa, *a Budapesti Műszaki Egyetemen több mint öt évtizede folytatott áldozatos felsőoktatási és kutatási tevékenységéért, a nagyfeszültségű kábelvonalak létesítésével és üzemeltetésével kapcsolatos új kérdések megválaszolása, a különleges villamos nagyvasúti táplálási rendszerek kidolgozása és modellezése, valamint a villamosenergia-rendszerek és az információs és kommunikációs technológiák összekapcsolódása miatt egyre nagyobb jelentőségű elektromágneses összeférhetőség (EMC) terén elért eredményeiért, a hazai és nemzetközi szakmai szervezetekben vállalt szakértői munkájáért, a magyar szaktudás nemzetközi hírnevének öregbítéséért.*

A Kuratórium döntése alapján **In Memoriam Gábor Dénes** elismerésben részesült:

Dr. Ginsztler János gépészmérnök, egyetemi tanár, akadémikus, a Magyar Mérnökakadémia ügyvezető elnöke, *a NOVOFER Alapítvány kuratóriumi tagjaként négy cikluson keresztül folytatott áldozatos tevékenységéért, mellyel hozzájárult a kitűzött célok valóra váltásához, Gábor Dénes szellemi hagyatékának eredményes ápolásához, a Gábor Dénes-díj hazai és nemzetközi presztízsének növeléséhez.*

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és a NOVOFER Alapítvány által alapított „**Gábor Dénes Tudományos Diákköri Ösztöndíj**”-at

Várszegi Kristóf a BME MSc képzésen résztvevő hallgatója kapta „Kézmozgatási szándék detektálása EEG jel alapján” című angol nyelven írt TDK dolgozatáért, mely az agy-számítógép interfészek fejlesztési lehetőségeivel foglalkozik. Kutatásának hosszú távú célja a balesetben vagy betegségben elveszített végtagot pótló gondolatvezérelt szerkezet létrehozására irányul, ami újból a teljes életet jelentené a beteg számára. Természetesen ezek a világszerte több műhelyben is megindult kutatások még kezdeti fázisban vannak, hosszú és izgalmas út vezet a megoldás eléréséig.

Díjazottak és Díjátadók csoportképe

Ünnepélyes díjátadás a Parlament Felsőházi termében

December 17-én, az Országház Felsőházi termében tartott ünnepségen, az Országgyűlés elnöke, Kanada és Libanon Nagykövetségének képviselője, Nemzetgazdasági Minisztérium, az Emberi Erőforrás Minisztérium és a Földművelésügyi Minisztérium államtitkára, a Magyar Tudományos Akadémia és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke, a BME rektora, a szakmai és tudományos szervezetek felső szintű vezetőinek valamint a sajtó, rádió és televízió képviselői és közel 500 meghívott vendég jelenlétében vehették át a **Gábor Dénes** nevével fémjelzett-díjakat a kiválasztott szakemberek.

A Himnusszal kezdődő ünnepséget megelőzően a vendégek megtekinthették a Gábor Dénes interjú filmét majd egy vetített előadás keretében megismerhették a Gábor Dénes-díjjal 1989 óta kitüntetett szakembereket és tájékoztatást kaptak a rendezvényt támogató szervezetekről.

Az ünnepséget dr. **Kövér László** úr, az Országgyűlés elnökének köszöntője nyitotta, melyet prof. **Gyulai József** kuratóriumi elnök úr mérnöktársadalomhoz intézett üzenete követett, majd az alapítót képviselő **Jamrik Péter** vezérigazgató emlékezett a Díj alapítására és szólt a *megőrizve megújulás* szükségességéről.

A külföldi díjat dr. **Kiss László István** részére dr. **Kövér László** országgyűlési elnök és prof. **Gyulai József** kuratóriumi elnök adta át.

A további **Gábor Dénes-díjak** átadásában és a díjazottak eredményeinek méltatásában közreműködtek

Lepsényi István államtitkár, a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjében;

Palkovics László államtitkár, az Emberi Erőforrás Minisztérium képviselőjében;

V. Németh Zsolt államtitkár, a Földművelésügyi Minisztérium képviselőjében;

Pálinkás József a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke;

Lovász László a Magyar Tudományos Akadémia elnöke;

Bendzsel Miklós a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke;

Vágújhelyi Ferenc, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnöke

és valamennyi díjnál **Gyulai József** a kuratórium elnöke;

A **Ginsztler János** professzornak megítélt **In Memoriam Gábor Dénes** elismerést **Lovász László**, **Bendzsel Miklós** és **Gyulai József** adták át.

A **Gábor Dénes Tudományos Diákköri Ösztöndíjat Józsa János** BME rektor és **Gyulai József** kezéből vehette át az elismert hallgató.

Ezt követően a vendégek tájékoztatást kaptak

- az *Új Generáció Gábor Dénes Ösztöndíj*,
- a két évente egy hallgató által elnyerhető *Gábor Dénes Országos Tudományos Diákköri Ösztöndíj*,
- a Miskolci Egyetem és az Alapítvány által kiírt *Gábor Dénes Diplomatervezési Ösztöndíj* és
- a „*Fényes*” **MAGYAROK** címmel meghirdetett *Gábor Dénes Középiskolai ösztöndíj*

pályázatok eredményéről.

Az ünnepi rendezvényt a Szózat zárta.

A díjazottak tiszteletére a Parlamentben tartott állófogadást **Gyulai József** nyitotta meg, az új díjazottakat a Klubba invitálta **Darvas Ferenc** elnök (Gábor Dénes-díjasok Klubja).

Média megjelenés

Az eseményről az MTVA MTV1, az Inforádió, az MTI, a Magyar Hírlap, a Népszava, a Népszabadság, a Dunaújvárosi Hírlap, a Fejér megyei Hírlap, a Pécsi Napilap tudósított. Az internetes hírportálokon és a szakajtóban folyamatosan jelennek meg a híradások.

Fiatalok elismerése

Új Generáció Gábor Dénes Ösztöndíj

Az ösztöndíj évente egy, 35 év alatti fiatal szakembernek adományozható, aki az informatikai/ infokommunikációs szakterületen folytat kiemelkedő tudományos, kutatási-fejlesztési tevékenységet.

A Magyar Tudományos Akadémián június 5-én, Gábor Dénes születésnapjára megrendezett ünnepség során az Új Generáció Gábor Dénes ösztöndíjat

Árendás Csaba mérnök-informatikus, telekommunikációs mérnök, a QuantisLabs Informatikai Kft. ügyvezető igazgatója és társalapítója kapta, a növénybetegségek távdiagnosztikáját lehetővé tevő SmartVineyard szőlőorvosi technológia kifejlesztése terén elért, nemzetközi szinten is elismert innovációs eredményeiért.

Gábor Dénes Országos Tudományos Diákköri Ösztöndíj

A páratlan években egy TDK munkát végző hallgatónak odaítélhető ösztöndíjat **Gyimóthi László**, a BME Villamosmérnöki Karának végzős hallgatója (MSc) nyerte el, aki a Szegedi Tudományegyetem által szervezett XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Informatika Tudományi Szekciójában, az információ technológia terén nyújtott tudományos kutatási eredményeiért érdemelte ki a műszaki tanulmányait inspiráló elismerést.

Gábor Dénes Diplomatervezési ösztöndíj

A Miskolci Egyetem és a NOVOFER Alapítvány 2001 óta, a műszaki informatikai témakörben ill. az ehhez kapcsolódó határterületeken, a végzős hallgatók részére minden évben meghirdeti a „**Gábor Dénes Diplomamunka Pályázat**”-ot. A sikerrel szereplő fiatalok az egyetemi diplomakiosztó ünnepségen vehetik át az elismerő oklevelet és a díjat.

A keresztféléves képzésre tekintettel a januári első helyezett **Csáti Zoltán Csongor** volt, diplomadolgozatának címe: „Áramlási jellemzők vizsgálata viszkózus közegben körhenger körül”, júniusban **Varga Dóra** a „Sztochasztikus készlet modellek” című dolgozatával érdemelte ki a díjat.

Gábor Dénes Középiskolai ösztöndíj

Az Európai Fizikai Társulat kezdeményezésére az ENSZ és az UNESCO 2015-öt a FÉNY nemzetközi évének szentelte.

A Kuratórium 2015-ben „*Fényes*” *Magyarok* címmel hirdetett Ösztöndíj pályázatot, amelyen a határainkon túl élő, magyarul tudó középiskolások is indulhattak.

Örömkre szolgált, hogy a Magyar Tudományos Akadémia, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, a Messzehangzó Tehetségek Alapítvány, a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács, a KELLO és a határainkon túl élők tájékoztatásánál a Rákóczi Szövetség is segítette a pályázat népszerűsítését, melynek eredményeként 10 budapesti, 38 vidéki és 4 külföldi középiskolából összesen 126 diák jelentkezett és határidőre 90 dolgozat érkezett.

A jelíges pályázatokat két fordulóban, pontozással értékelték 20 elbíráló. Az elbírálásra Gábor Dénes-díjas szakemberek, középiskolai tanárok és a Simonyi Szakkollégium hallgatói vállalkoztak. A legjobb pályázatok szerzőinek további tanulmányait a NOVOFER Alapítvány, az alapítványi célokat támogató gazdálkodó szervezetek felajánlásaival, Gábor Dénes Középiskolai Ösztöndíjjal segítette.

100 e Ft-os ösztöndíjban részesültek:

Lévai Emese Sarolta, a budapesti Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnázium, valamint **Molnár Janka Sára**, a székesfehérvári Teleky Blanka Gimnázium tanulója.

70 e Ft-os ösztöndíjban részesült:

Kovács Kinga, a kisújszállási Móricz Zsigmond Református Gimnázium tanulója, **Lipcsei Sándor**, a nagyváradai Mihai Eminescu Főgimnázium diákja, **Südi István**, a székesfehérvári Tóparti Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola növendéke, **Szegedi Ágnes Cintia**, a hódmezővásárhelyi Németh László Gimnázium tanulója, valamint **Szuhaj Katinka**, a békéscsabai Szlovák Gimnázium diákja.

50 e Ft-os ösztöndíjban részesültek:

Balogh Ágnes és **Horvát Melinda**, a Zentai Gimnázium, **Suhajda Olivér**, a budapesti Szinyei Merse Pál Gimnázium, **Sarkadi Réka**, a Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközépiskola, **Ténai Éva** és **Borz Barbara**, a sárospataki Árpád Vezér Gimnázium, **Csaba Márton**, a gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnázium, **Kóczyán Ferenc**, a kecskeméti Bolyai János Gimnázium, valamint **Stubnya Márton**, a budapesti Balassi Bálint Nyolc-évfolyamos Gimnázium diákjai.

Gábor Dénes: Találjuk fel a jövőt! című könyvét kapta

Subicz Mátyás, Verseggy Ferenc Gimnázium, Szolnok; Takács Bálint, Kisvárdai Református Gimnázium; Vörös Kristóf, Bolyai János Gimnázium, Kecskemét; Géczy Rebeka, Havai Hajnalka és Fejes Loretta, Gábor Dénes Műszaki és Környezetvédelmi Középiskola, Szeged; Szalontai Szabolcs Balázs, Mikszáth Kálmán Líceum, Pásztó; Horváth Noémi, Korsós Laura és Zelena Krisztina, Balassi Bálint Nyolc-évfolyamos Gimnázium, Budapest.

Különdíjakat ajánlott fel az ALTEO Energiaszolgáltató Nyrt., a Messzehangzó Tehetségek Alapítvány, és a Rákóczi Szövetség is.

A díjakat a 2015. június 5-én, az MTA Felolvasó termében tartott ünnepség során vehették át a diákok.

Ösztöndíjjal elismert fiatalok csoportképe

Gábor Dénes-díjasok Klubja

A Gábor Dénes-díjjal kitüntetett szakemberek 1997-ben Klubot hoztak létre azzal a céllal, hogy elősegítsék a magyar műszaki értelmiség tagjainak közösségi életét, válaszokat állásfoglalásokat fogalmazzanak meg a társadalom és a világ műszaki kihívásairól, szakmai véleményezést nyújtsanak műszaki-, társadalmi-gazdasági ügyekben; tapasztalataikkal és anyagi eszközeikkel segítsék a fiatalokat, a jövő nemzedékét. A klub segíti a Gábor Dénes-díj népszerűsítését, a tudós emlékének ápolását és a hagyatékának gondozását. A klub fokozott figyelmet fordít az innovációra és az oktatásra.

A Klub elnöke **Darvas Ferenc** vegyész-mérnök. Az Intéző Bizottság tagjai: **Dömölki Bálint** informatikus, **Friedler Ferenc** matematikus, **Garay Tóth János** gépészmérnök, **Havass Miklós** informatikus, **Ilinyi János** gépészmérnök, és **Sarkadi Balázs** orvos-biológus. A titkári pozíciót **Ács Tünde Fatima** kulturális antropológus tölti be.

A Gábor Dénes Klub vezetősége évente több alkalommal klubesteket szervez a tagok részére, melyeken a társadalmi és gazdasági fejlődést elősegítő, támogató tudományterületek jeles képviselői számolnak be eredményeikről, javaslataikról és terveikről rövid prezentációk formájában. Az előadások után a vendégek kérdéseket vetnek fel, melyek egyben vitaindító jelleggel a megoldások keresésére is törekcszenek.

A februári klubnapon **André Goodfriend** az Amerikai Nagykövetség ügyvivője volt a vendégelőadó, aki kötetlen beszélgetés keretében előadást tartott életéről, munkájáról, utazásairól és az azzal járó kulturális érdekességekről. Ezen alkalom jelentősége az volt, hogy a vendégek aktívan bekapcsolódhattak a beszélgetésbe, és kérdéseket vehettek fel az előadónak.

Áprilisban „Technikatörténeti múzeumok, gyűjtemények és hasznosításuk lehetőségei” volt a téma. **Németh József** (BME) előadása a tudomány és technikatörténet a magyar iskolakultúrában elfoglalt helyéről és lehetőségeiről szólt. **Jeszenszky Sándor**, az Elektrotechnikai Múzeum korábbi igazgatója ízelítőt adott a környező országok műszaki múzeumjainak mindennapi életéből. **Gazda István** (Magyar Tudománytörténeti Intézet) a hazai tudománytörténeti online adatbázisokat tekintette át. **Sipka László** technikatörténész néhány hazai technikatörténeti gyűjteményt mutatott be. A programot egy kerekasztal beszélgetés zárta **Dömölki Bálint**, **Kutor László**, **Képes Gábor** és **Szabó Ervin** részvételével. A klubnapon megfogalmazott állásfoglalás, a magyar tudomány- és technikatörténet ügyének fontosságára hívja fel a figyelmet.

Májusban az MTA-TTK főigazgatója, **Keserű György** és munkatársai látták vendégül a klubnapra látogatókat, akik új eszközöket, azok működését tekinthették meg. Az Anyag- és Környezetkémiai Intézetben **Szépvolgyi János** bemutatta a hulladékok, plazma módszerrel történő megsemmisítését. Az Agyi Képző Központban **Vidnyánszky Zoltán** segítségével ismerkedhettek az új MR berendezéssel, mely az emberi agy strukturális és funkcionális vizsgálatát teszi lehetővé. A Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézetben **Ulbert István** betekintést adott a kétfoton-mikroszkópia elméleti és gyakorlati alkalmazási lehetőségeibe.

A szeptemberi klubesten **Szabó György** (TXM) prezentációjában ismertette a kőolaj és gáz kutatásban használatos „hydraulic fracturing” technológia működését, annak hatékonyságát. Az est opponense **Ilinyi János** klubtag volt, aki érveket és ellenérveket ütköztetett a technológia alkalmazásáról.

Az év utolsó klubnapja a hazai úrkutatásról szólt, melyet **Kovács Kálmán** (BME EIT) nyitott meg. **Apáthy István** beszámolt az MTA Energiatudományi Kutatóközpont úrkutatási tevékenységének 45 évéről. **Solymosi János** (BHE) előadásában kifejtette, hogy az új technológia a hazai high-tech ipar egyik kitörési pontja lehet. **Janáky Csaba** (MTA-SZTE), lehetőségekről, tervekről beszélt a kémia alkalmazásáról az úrkutatásban.

Kiadványok

Az Alapítvány éves kiadványa

A Gábor Dénes-díjjal kitüntetettek életútját, innovációs eredményeit és a középiskolai ösztöndíjjal kapcsolatos gondolatokat is ismerteti a díjátadás napjára megjelent alapítványi kiadvány.

Jamrik Péter, „A második negyedszázadba lépve ...” című bevezetőjében visszatekint a Díj történetére, majd a jövő feladatairól írt. Gyulai József a mérnöki tevékenységről fejtette ki gondolatait., Palkovics László és Lovász László az alkotó emberről értekezett.

Az alapítvány éves kiadványából 300 példányt biztosítunk a felsőoktatási intézményi, városi és ODR könyvtárak részére. További kb. 500 példányt a helyszínen megjelent vendégek, a tudományos, műszaki, innovációs szervezetek, a szakmai szövetségek képviselői és a díjazottak kaptak kézhez.

Könyv

Gábor Dénes „Találjuk fel a jövőt!” című könyvének második kiadásából olvasói tiszteletpéldányokat biztosítottunk az érdeklődő könyvtáraknak.

A Gábor Dénes-díj fenntartását, programjaink megvalósítását támogatták:

Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
 Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala
 ANK Autós Nagykoalíció
 BHE Bonn Hungary Kft.
 Docler Csoport
 Egis Gyógyszergyár Zrt.
 EMIKA Elektromechanikai Zrt.
 ERICSSON Magyarország Kft.
 Gödölle, Kékes, Mészáros és Szabó Szabadalmi és Védjegy Iroda
 Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.
 Innovatext Zrt.
 Karsai Műanyagtechnika Holding Zrt.
 Lambda-Com Kft.
 NOVOFER Távközlési Innovációs Zrt.
 Patinorg Kft.
 Richter Gedeon Nyrt.
 Servier Kutatóintézet Zrt.
 UniCredit Bank Hungary Zrt.
 Magánszemélyek 1 %-os SzJA hozzájárulása

Szakmai együttműködő partnerek:

Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács
 ALTEO Energiaszolgáltató Nyrt.
 KELLO Könyvtárellátó Kft.
 Magyar Innovációs Szövetség
 Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége
 Magyar Tudományos Akadémia
 MANO Hologram Kft,
 Messzehangzó Tehetségek Alapítvány
 Nemzeti Tehetségsegítő Tanács
 Rákóczi Szövetség

Prof. Gyulai József
a kuratórium elnöke

Kosztolányi Tamás
titkár